

Problematika exekucí ve veřejnoprávních smlouvách

Úvod do problematiky

Do 31. 12. 2012 mohly obce vymáhat pohledávky ze správních a daňových řízení třemi způsoby:

1. Výkonem vlastní daňové exekuce.

2. Výkon rozhodnutí soudem

3. Prostřednictvím soudního exekutora

Tzv. velkou exekuční novelou, s účinností od 1.1.2013 došlo k úpravě vymáhání pohledávek správních orgánů - zákon. č. 396/2012 Sb., kterým se mění občanský soudní řád (OSŘ) a související zákony.

§ 251 odst. 2 písm. b) OSŘ nově uvádí, že soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí, nejde-li o exekuční titul, který lze vykonat podle **správního řádu** nebo **daňového řádu**.

Úvod do problematiky

Od 1. 1. 2013 je tedy vymáhání pohledávek dvoukolejné s tím, že možnost vymáhání pohledávek prostřednictvím soudního exekutora je opakovaně napadána Veřejným ochráncem práva jako odporující zásadě proporcionality a hospodárnosti a principům dobré správy.

Uvedená situace vytváří zásadní **tlak na jednotlivé obce**, aby si vymáhání pohledávek řešily jedinou zbývající cestou – **vlastní daňovou exekucí**.

Převod kompetencí

Možné řešení problémů malých obcí se zajištěním kvalitního vymáhání pohledávek v rámci přenesené působnosti (např. pokuty, poplatky, odvody a penále):

- převod kompetencí k výkonu přenesené působnosti na úseku provádění daňové exekuce.

Provádí se uzavřením veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

Právní úprava v zákoně o obcích

§ 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce, která je účastníkem veřejnoprávní smlouvy.

Předmětem veřejnoprávní smlouvy nemůže být přenesená působnost, která je na základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu.

Právní úprava v zákoně o obcích

Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) dobu trvání smlouvy,
- c) určení rozsahu přenesené působnosti, kterou budou orgány obce vykonávat pro orgány jiné obce, a
- d) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti podle písmene c).

Právní úprava ve správním řádu

Obecná právní úprava veřejnoprávních smluv je obsažena v části páté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v § 159 – § 170.

Veřejnoprávní smlouvy, jejichž předmětem je výkon státní správy, mohou obce vzájemně uzavírat jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu; ten posuzuje veřejnoprávní smlouvu a její obsah z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem.

Veřejnoprávní smlouva je uzavřena dnem, kdy souhlas nabude právní moci. Správní orgán, který dal souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy, zveřejní veřejnoprávní smlouvu na své úřední desce.

Stanoviska ústředních správních orgánů

Vzhledem ke skutečnosti, že se problematika přenosu kompetencí k výkonu přenesené působnosti na úseku provádění daňové exekuce dotýká nejen správního řádu a zákona o obcích, ale i daňového řádu, požádal Olomoucký kraj o stanovisko k uvedené problematice jak Ministerstvo vnitra ČR, tak Ministerstvo financí ČR. Obě ministerstva ve shodě uvedla, že:

a) Z hlediska zákonnosti nic nebrání uzavřít tuto veřejnoprávní smlouvu koordinační.

b) Použití ustanovení § 63 zákona o obcích „plošnému“ převodu výkonu přenesené působnosti obce, resp. obecního úřadu v roli správce místního poplatku, nic nebrání. V jednotlivých případech je však vždy nutné pečlivě zkoumat, zda rozsah a podmínky, za nichž má k přenosu dojít, jsou nastaveny vhodným způsobem.

Děkuji za pozornost
Ing. Michal Obrusník

•**KONTAKT:**

Krajský úřad Olomouckého kraje

Odbor ekonomický

Oddělení majetkové a správní

Jeremenkova 40a

779 11 Olomouc

tel: +420 585 508 501

www.kr-olomoucky.cz